

T.C. Resmî Gazete

Kuruluş tarihi: 7 Ekim 1336-1920

İdare ve yazı işleri için
Başbakanlık Neşriyat ve Müdevvenat
Umum Müdürlüğüne
müracaat olunur

7 ARALIK 1949
ÇARŞAMBA

Sayı : 7373

KANUN

İş ve İşçi Bulma Servisi kurulması hakkındaki 88 sayılı Sözleşmenin onanmasına dair Kanun

Kanun No: 5448

Kabul tarihi: 30/11/1949

Madde 1 — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının Genel Konferansı tarafından 1948 Sanfransisko toplantısında kabul edilmiş olan (İş ve İşçi Bulma Servisi kurulması hakkındaki 88 sayılı Sözleşme) onanmıştır.

Madde 2 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

1/12/1949

İş ve İşçi Bulma Servisi kurulması hakkında 88 numaralı Sözleşme

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Sanfransisko'ya davet edilerek orada 17 Haziran 1948 de otuz birinci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin dördüncü maddesine dâhil bulunan İş ve İşçi Bulma Servisi kurulması meselesine dair muhtelif tekliflerin kabulüne,

Bu tekliflerin bir milletlerarası sözleşme şekli almasına karar verdikten sonra,

1948 yılı Temmuz ayının dokuzuncu günü, İş ve İşçi Bulma Servisi hakkında 1948 Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki sözleşmeyi kabul eder:

MADDE — 1

1. Hakkında bu Sözleşmenin yürürlükte olduğu Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının her üyesi, bir âmme ve parasız İş ve İşçi Bulma Servisi buldurmalı veya buldurulmasını sağlamalıdır.

2. İş ve İşçi Bulma Servisinin esas görevi, icap ettiği takdirde ilgili diğer âmme teşekkülleri ve hususi teşekküllerle işbirliği yaparak, tam çalışmanın sağlanmasına ve idamesine, müstahsil kaynakların geliştirilmesine ve bunlardan istifade edilmesine mâtufl millî programın ayrılmaz bir parçası olarak, iş piyasasını mümkün mertebe en iyi şekilde teşkilâtlandırmayı gerçekleştirmek olmalıdır.

MADDE — 2

İş ve İşçi Bulma Servisi, millî bir makamın denetimi altında millî bir iş ve işçi bulma büroları teşkilâtında tereküp etmelidir.

MADDE — 3

1. Bu teşkilât, memleketin her coğrafî bölgesinde hizmet etmeye yetecek sayıda ve işveren ve işçiler için elverişli yerlerde mahallî bürolardan ve lüzumu halinde bölge bürolarından mürekkep bir şebekeyi ihtiva etmelidir.

2. Şebeke teşkilâtı:

a) Aşağıdaki hallerde genel bir incelemeye tabi tutulmalıdır :

(1) İktisadî faaliyetin ve faal nüfusun dağılışı tarzında mühim değişiklikler vukubulduğunda;

(2) Yetkili makam, bir deneme devresi zarfında elde edilen tecrübe hakkında bir takdirde bulunabilmek için, şebeke teşkilâtını yeniden gözden geçirmeği münasip gördüğünde;

b) Böyle bir incelemenin lüzumlu kıldığı hallerde tadil edilmelidir.

MADDE — 4

1. İş ve İşçi Bulma Servisinin kurulma ve işlemesinde İş ve İşçi Bulma Servisi politikasının gelişmesinde işverenler ve işçiler temsilcilerinin iş birliğinin sağlanması için, danışma komisyonları vasıtasıyla münasip tedbirler alınmalıdır.

2. Bu tedbirler, bir veya daha fazla millî danışma komisyonlarıyla, lüzumlu hallerde, bölge komisyonlarının ve mahallî komisyonların kurulmasını derpîş etmelidir.

3. Bu komisyonlardaki işveren ve işçi temsilcileri, şayet mevcut işeler, işverenleri ve işçileri temsil eden teşekküllere danışıldıktan sonra, eşit sayıda tâyin olunmalıdır.

MADDE — 5

İş ve İşçi Bulma Servisinin, işçilerin mevcut işlere sevkî hususundaki genel politikası, 4 üncü maddede derpîş olunan danışma komisyonları vasıtasıyla işverenlerin ve işçilerin temsilcilerine danışıldıktan sonra tesbit edilmelidir.

MADDE — 6

İş ve İşçi Bulma Servisi, işçilerin müessir bir şekilde tedarikini ve işe yerleştirilmesini sağlayacak tarzda teşkilâtlandırılmalıdır. Servis, bu maksatla, şu hususları yerine getirmelidir:

a) Elverişli iş bulabilmek için işçilere ve müesseselerine, uygun işçi bulabilmek için de işverenlere yardım etmek ve bilhassa millî ölçüde tesbit olunan hükümler uyarınca:

(i) İş talebinde bulunanları tescil ve bunların mesleki vasıflarını, tecrübe ve arzularını not etmek, işe konulmaları için onlara sualler sormak, icabederse, bedeni ve mesleki kabiliyetlerini yoklamak, mahal varsa, mesleki yöneltme, mesleki yetişme veya yeniden mesleki nâfıbak hususlarında onlara yardımda bulunmak;

(ii) İşverenlerden, servise haber verdikleri munhallere ve bu münhallere almak üzere aradıkları işçilerin haiz bulunmaları icabeden şartlara dair sarıh malûmat elde etmek;

(iii) İstenilen bedeni ve mesleki kabiliyeti haiz tâlipleri munhal işlere sevk etmek;

(iv) Kendisine ilk defa danışılan büro, tâlipleri uygun şekilde işe yerleştirecek, yahut boş yerleri uygun şekilde doldurabilecek durumda bulunmadığı veya daha başka olayların hücumlu kıldığı hallerde, iş arz ve taleplerini bir bürodan başka bir büroya havale etmek suretiyle işleri düzenlemek;

b) Aşağıdaki hususların sağlanması için münasip tedbirler almak:

(i) İş arzını muhtelif mesleklerdeki iş imkânlarına göre ayarlamak maksadıyla, meslekler arasında seyyaliyeti kolaylaştırmak;

(ii) İşçilerin uygun iş imkânları bulunan bölgelere nakillerine yardım maksadıyla, coğrafi seyyaliyeti kolaylaştırmak;

(iii) İşçi arz ve talebindeki mahallî ve geçici denksizliği giderme çaresi olarak, işçilerin bir bölgeden diğerine geçici şekilde nakillerini kolaylaştırmak;

(iv) İşçilerin, bir memleketten diğerine, ilgili Hükümetlerce tasvip olunacak hareketlerini kolaylaştırmak;

c) İcabederse, diğer makamlara işverenler ve işçi sendikalarıyla iş birliği yaparak, gerek bütün memleketteki, gerek muhtelif sanayi, meslek ve bölgelerdeki iş piyasası durumu hakkında mevcut bütün malûmatı toplayıp, tahkik etmek ve bu malûmatı, sistemli olarak ve süratle ilgili âmme makamlarıyla işveren ve işçi teşekküllerinin ve umumun emrine hazır bulundurmak;

d) İşsizlik sigortası ve yardımı dairesinde ve işsizlere yardımı istihdaf eden diğer tedbirlerin uygulanmasında iş birliği yapmak;

e) Lüzumu halinde, müsait bir çalıştırma durumunun sağlanmasına mâtuif sosyal ve ekonomik plânların hazırlanmasında diğer âmme teşekküllerine ve hususi teşekküllere yardım etmek.

MADDE — 7

Aşağıdaki hususlar için tedbirler alınmalıdır:

a) Tarım ve ihtisasın faydalı olabileceği her hangi bir diğer faaliyet kolu için, muhtelif iş ve işçi bulma büroları dâhilinde meslek ve sanayi itibarıyla ihtisas bölümlerinin bulunmasını kolaylaştırmak;

b) Sakat şahıslar gibi, iş için müracaat eden muayyen işçi kategorilerinin ihtiyaçlarına memnuniyet verici bir şekilde cevap vermek

MADDE — 8

İş ve İşçi Bulma ve Mesleki Yöneltme servislerinin gerçevesi içinde gençler için özel tedbirler alınmalı ve geliştirilmelidir.

MADDE — 9

1. İş ve İşçi Bulma Servisi personeli, kendilerinin her türlü Hükümet değişikliklerine ve yolsuz harici tesirlere tabi olmamalarını ve servisin ihtiyaçlarının icapları hariç, memuriyette istikrarlarını sağlayacak bir statü ve hizmet şartlarından faydalanan âmme memurlarından teşekkül etmelidir.

2. Millî mevzuatın, âmme hizmetine alınacak memurlar hakkında derpiş ettiği şartlar mahfuz kalmak kaydıyla, İş ve İşçi Bulma Servisinin personeli, yalnız bir adaydan göreceği görevi yerine getirmek için aranılan ehliyet gözönünde tutularak tâyin edilmelidir.

3. Bu ehliyetlerin tahkiki yolları yetkili makam tarafından tâyin olunmalıdır.

4. İş ve İşçi Bulma Servisi Personeli, görevlerini ifa edebilmeleri için münasip şekilde yetiştirilmelidir.

MADDE — 10

İş ve İşçi Bulma Servisi ve icap ederse, diğer âmme makamları, işverenlerin ve işçilerin teşekkülleri ve diğer ilgili teşekküllerle iş birliği halinde, işverenlerle işçilerin ihtiyarı esas üzerinden İş ve İşçi Bulma Servisinin imkânlarından istifade etmelerini teşvik etmek için mümkün olan bütün tedbirleri almalıdırlar.

MADDE — 11

Yetkili makamlar, âmme İş ve İşçi Bulma Servisiyle, kazanç gayesi takip etmeyen hususi iş ve işçi bulma büroları arasında muessir bir iş birliği sağlamak için lüzumlu her türlü tedbirleri almalıdırlar.

MADDE — 12

1. Bir uyenin ülkesi geniş bölgeleri ihtiva edip de bu bölgelerdeki nüfusun dağılımı veya gelişme safhası dolayısıyla yetkili makam, bu Sözleşme hükümlerinin buralarda uygulanmasının kabul olmayacağını mülahaza ettiği takdirde, adı geçen makam, bu bölgeleri bu Sözleşmenin uygulanmasından ya tamamıyla veyahut muayyen işletmeler veya işler hakkında munasip göreceği istisnalar kabul etmek suretiyle kısmen muaf tutabilir.

2. Her üye, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 22 nci maddesi gereğince bu Sözleşmenin uygulanmasına dair vereceği ilk yıllık raporunda, hakkında bu madde hükümlerine müracaat niyetinde olduğu bölgeleri ve bu hükümlere müracaat niyetinde olmasının sebeplerini göstermelidir; hiçbir üye, daha sonra, bu suretle göstermiş bulunduğu bölgelerden maadasi için bu madde hükümlerine müracaat edemez.

3. Bu madde hükümlerine müracaat eden her üye, mutaakip yıllık raporlarında, hangi bölgeler için bu madde hükümlerine müracaat hakkında vazgeçtiğini göstermelidir.

MADDE — 13

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 1946 yılında tadil edilen metninin 35 inci maddesinde zikrolunan ülkeler hususunda, bu suretle tadil edilmiş olan adı geçen maddenin 4 ve 5 inci fıkralarında yazılı ülkeler hariç, bu Sözleşmeyi onayan her teşkilât üyesi, aşağıdaki hususları bildiren bir beyan Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne, onamasından sonra mümkün olan en kısa müddet içinde göndermelidir:

a) Haklarında Sözleşme hükümlerinin hiçbir değişiklik yapılmadan uygulanmasını taahhüt ettiği ülkeler;

b) Haklarında Sözleşme hükümlerinin değişikliklerle uygulanmasını taahhüt ettiği ülkeler ve bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğu;

c) Haklarında Sözleşmenin uygulanamayacağı ülkeler ve bu gibi hallerde sözleşmenin uygulanamamasının sebepleri;

d) Haklarında kararını sonraya bıraktığı ülkeler.

2. Bu maddenin birinci paragrafının (a) ve (b) bentlerinde zikrolunan taahhütler, onamanın ayrılmaz kısımları olarak sayılacak ve aynı sonuçları doğuracaktır.

3. Her üye, bu maddenin 1. paragrafının (b), (c) ve (d) bentleri gereğince, daha evvel yapmış olduğu beyanda mevcut ihtirazi kayıtların hepsinden yahut bir kısmından, yeni bir beyan ile vazgeçebilecektir.

4. Her üye, 17. madde hükümlerine uygun olarak, bu Sözleşmenin feshedilebileceği devreler zarfında Genel Müdürlüğe, daha evvelki herhangi bir beyanın hükümlerini herhangi başka bir bakımdan değiştiren ve belirli ülkelerdeki durumu bildiren yeni bir beyan gönderilebilecektir.

MADDE — 14

1. Bu Sözleşme konusuna dâhil bulunan meseleler, anavatan dışı bir ülkenin makamlarının bizzat kendi yetkisi gerçevesi içine girdiği zaman, o ülkenin milletlerarası münasebetlerinden sorumlu olan üye, adı geçen ülkenin hükümetiyle mutabık olarak, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne, o ülke adına, bu Sözleşmedeki vecibeleri kabul ettiğine dair bir beyan gönderebilecektir.

2. Bu Sözleşmedeki vecibelerin kabulü hakkındaki bir beyan, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne:

a) Müsterek otoriteleri altında bulunan bir ülke için iki veya daha fazla Teşkilât üyesi;

b) Birleşmiş Milletler Antlaşması hükümleri yahut o ülke hakkında yürürlükte olan her hangi diğer bir hüküm gereğince, o ülkenin idaresinden sorumlu bulunan milletlerarası her makam; tarafından gönderilebilir.

3. Bu maddenin yukarıki paragrafları hükümleri uyarınca, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne gönderilen beyanlar, sözleşme hükümlerinin ilgili ülkede değişikliklerle mi yoksa değişiklik yapılmadan mı uygulanacağını bildirmelidir; beyan, sözleşme hükümlerinin değişiklikler

kaydiyle uygulandığını bildirdiği zaman, adı geçen değişikliklerin nelerden ibaret olduğunu belirtmelidir.

4. İlgili üye yahut üyeler veya milletlerarası makam, daha evvelki bir beyanla bildirilen değişikliği ileri sürmek hakkından, daha sonraki bir beyanla tamamen veya kısmen vazgeçebilecektir.

5. İlgili üye yahut üyeler veya milletlerarası makam, 17 nci madde hükümlerine uygun olarak, sözleşmenin feshedebileceği devreler zarfında, Genel Müdüre, daha evvelki bir beyanın hükümlerini her hangi başka bir bakımdan değiştiren ve bu Sözleşmenin uygulanması hususundaki durumu belirten yeni bir beyan gönderebilecektir.

MADDE — 15

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdüre gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

MADDE — 16

1. Bu Sözleşme, ancak onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerini bağlayacaktır.

2. Bu Sözleşme, iki üyenin onama belgelerinin Genel Müdür tarafından tescil edilmesi tarihinden on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Daha sonra, bu Sözleşme, her üye hakkında, kendisinin onama belgesinin tescilinden itibaren on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE — 17

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdüre göndereceği ve bu Müdüre tescil edeceği bir ihbarname ile feshedilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada yazılı on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu madde gereğince feshetmek ihtiyarını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık devre bitince, bu maddede deriş edilen şartlar içinde feshedebilecektir.

MADDE — 18

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdüre, Teşkilât üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama, beyan ve fesihlerin tescil

edildiklerini, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

2. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdüre, kendisine gönderilen sözleşmenin ikinci onama belgesinin tescil edildiğini teşkilât üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Teşkilât üyelerinin dikkatini çekecektir.

MADDE — 19

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdüre, yukarıki maddeler gereğince, tescil etmiş olduğu bütün onama, beyan ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasınının 102 no' maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

MADDE — 20

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren her on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu Sözleşmenin, uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi keyfiyetinin konferans gündemine konulması lüzumu hakkında karar verecektir.

MADDE — 21

1. Konferansın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni sözleşme, başkaca hükümleri ihtiva eylemediği takdirde:

a) Tadil edici yeni sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukarıdaki 17 nci madde nazara alınmaksızın ve fakat tadil edici yeni sözleşmeye yürürlüğe girmiş olmak kaydı ve şartı ile, bu Sözleşmenin derhal ve doğrudan doğruya feshini tazammun edecektir.

b) Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu Sözleşme, üyelerin onamasına artık açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onayıp da tadil edici sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, her halde şimdiki şekil ve muhtevasiyle muteber olmakta devam edecektir.

MADDE — 22

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı şekilde muteberdir.

İLÂNLAR

Ankara Lv. A. Sa. Al. Komisyonu Başkanlığından

Kapalı zarfla Eskişehir Hv. Hs. soğuk hava tesisatı işi yaptırılacaktır. Keşif bedeli 14.370 liradır. İhalesi 24/12/1949 Cumartesi günü saat 11 dedir. Geçici teminatı 1078 olup keşif ve şartlaşmalar her gün Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. Başkanlığında görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte bir saat evveline kadar teklif mektuplarını komisyona vermeleri.

4120 / 4-1

1 — 3/12/1949 günkü ihalesine talip zuhur etmeyen 6.000 kilo sade yağı yeniden kapalı zarfla ihaleye konmuştur. M. Bedeli 41.400 lira olup ilk teminatı 3.105 liradır.

2 — İhalesi 24/12/1949 Cumartesi günü saat 11 de Lv. A. Sa. Al. Komisyonunda yapılacaktır. Evsaf ve şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Komisyon Başkanlığına vermeleri.

4122 / 4-1

Bayındırlık Bakanlığından :

Yapılacak iş :

87 aded kilometre levhaları ile 95 aded meyil levhalarıdır.

İhale 22 Aralık 1949 Perşembe günü saat 15 te Bakanlık binası içinde Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan Malzeme Eksiltme Komis-

yonunda sözü geçen levhaların imaliyesi açık eksiltme usulü ile eksiltme yapılacaktır.

Levhaların muhammen bedeli (6370) altı bin üç yüz yetmiş liradır. İşin geçici teminatı (477) dört yüz yetmiş yedi lira 75 kuruştur.

Bu işe ait şartlaşma Malzeme Müdürlüğünden bilâ bedel temin edilebilir.

İsteklilerin yukarıda yazılı gün ve saatte teminat ve şartlaşmasında yazılı belgelerle birlikte Komisyonumuzda hazır bulunmaları lâzımdır.

4105 / 4-2

Narlı - Gaziantep hattı üçüncü kısım inşaatı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 23/12/1949 tarihine raslıyan Cuma günü saat on altıda Bakanlığımız Demiryollar İnşaat Reisliğinde yapılacaktır.

2 — Bu işin tahmin edilen keşif bedeli 3.500.000 liradır.

3 — Geçici teminat 118.750 liradır.

4 — Sözleşme projesi, eksiltme şartlaşması, takeometre plân ve profili, fennî, özel, Bayındırlık genel, aplikasyon, sondaj ve telgraf hattı şartnameleriyle birim fiyat cetveli, ahşap köprüler hesap esasları ve 91c malzeme tipinden mürekkep bir takım eksiltme evrakı elli lira mukabilinde Demiryollar İnşaat Dairesinden satın alınabilir.

5 — İsteklilerin bu işin teknik öneminde bir işi iyi surette başardığını veya idare veya denetlediğini ispata yarar belgeleriyile ihale